

ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

při Základní škole a Mateřské škole, Trstěnice,
okres Znojmo, p.o.

ŠKOLNÍ DRUŽINA PRO NÁS

Obsah

I. Identifikační údaje.....	3
II. Charakteristika školní družiny.....	4
Úplnost a velikost školní družiny.....	4
Vybavení školní družiny.....	4
Charakteristika pedagogického sboru	5
Dlouhodobé projekty	5
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
III. Podmínky přijímání.....	6
IV. Cíle vzdělávání.....	6
V. Obsah činnosti a časový plán ŠD	6
VI. Začlenění průřezových témat.....	9
VII. Hodnocení.....	13

I. Identifikační údaje

Název: Základní škola a Mateřská škola, Trstěnice, okres Znojmo, p.o.

IČO: 70997969

Adresa: Trstěnice 200, 671 71 Hostěradice

Telefon: 515 339 179

E-mail: otto.rapf @seznam.cz

www.zsmstrstenice.cz

Ředitel: Mgr. Otto Rapf

**Zřizovatel školy: Obec Trstěnice
Trstěnice 122**

Telefon: 515 339 171

E-mail: trstenice@tiscali.cz

www.trsteniceumorkrumlova.cz

Zpracovala Iveta Kratochvilová

**Projednán v pedagogické radě – č. j.: ŠVP ŠD01/2017
- platnost dokumentu od 1.9. 2017**

Vydal ředitel školy – Mgr. Otto Rapf

II. Charakteristika školní družiny

- 1) Úplnost a velikost školy
- 2) Vybavení školy
- 3) Charakteristika pedagogického sboru
- 4) Dlouhodobé projekty
- 5) Spolupráce s rodiči a jinými subjekty
- 6) Umístění školy
- 7) Charakteristika žáků
- 8) Organizace

Úplnost a velikost školní družiny

- 1) Školní družina je součástí zařízení Základní škola a Mateřská škola, Trstěnice, okres Znojmo, p.o..
Kapacita školní družiny je 25 žáků. Školní družina se nachází v přízemí budovy základní školy vedle hlavního vchodu. Má jednu místnost, kterou žáci využívají k odpočinku i k zájmové činnosti.
Třída je prostorná a světlá. Na oběd žáci docházejí do školní jídelny, která je v suterénu. Zde se nachází i tělocvična, která slouží k pohybovým činnostem. Dále je využíváno školní hřiště a zahrada, kde jsou umístěny houpačky, skluzavka a domek se sociálním zařízením. Provoz ŠD je během dne spojován s provozem MŠ.

Vybavení školní družiny

- 2) Školní družina má pro svoji činnost dostatečné prostorové podmínky. K pozitivním patří inspirující, nestresující a pěkné okolí školy, využití tělocvičny, návštěva velkého počtu kroužků. Hygienické a bezpečnostní podmínky jsou dány režimem, vnitřním řádem a skladbou zaměstnání, dodržování pitného režimu, hygienou na vycházkách, při jídle, bezpečnosti při každé činnosti.
Na začátku roku informace žákům o bezpečnosti.

Charakteristika pedagogického sboru

- 3) Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka, která má odpovídající středoškolské vzdělání a její zaměření je činnost výtvarná, tělovýchovná a pracovní.

Dlouhodobé projekty

- 4) Školní družina se zapojuje do různých soutěží, hlavně výtvarných. Pořádá družinové akce ve formě soutěží a práce s netradičním materiálem. Pořádá tradiční akce – Drakiáda, Putování za světýlkem, Přišel k nám Mikuláš /akce 5.ročníku/, Vánoce v družině. Taktéž se zapojuje při pomoci akcí v mateřské školce.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- 5) Školní družina spolupracuje s rodiči. Během roku jim nabízí různé akce, kterých se rodiče mohou zúčastnit – Drakiáda, vyrábění výrobků, odpolední výlet, zakončení školního roku.
Taktéž rodiče mohou pomoci při poskytnutí různého odpadového materiálu. Školní družina spolupracuje s místní knihovnou - návštěva, povídání o knihách, s obecním úřadem – výroba pozvánek pro seniory, besídka ke dni matek, hasiči – prohlídka hasičské zbrojnice, práce hasičů.
Školní družina také spolupracuje s SVČ Miroslav – žáci se mohou přihlásit do různých kroužků – hudební, sportovní, vaření, ruční práce, kroužek angličtiny. Na tyto zájmové aktivity je brán ohled při plánování činnosti.

Délka vzdělávání

- 6) Do ŠD jsou žáci přijímáni na období jednoho školního roku.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 7) Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami upravujeme podmínky ve všech 7 oblastech s ohledem na charakter spec. vzděl. potřeby žáků a možnosti školní družiny. Při přípravě podmínek vycházíme z doporučení školského pedag. zařízení a popisu podmínek jednotlivých podpůrných opatření danou vyhláškou 27/2016.
Podpůrná opatření jsou podle obsahu a rozsahu členěna do I. – V. stupně a lze je kombinovat, slouží k vyrovnávání vzdělávacích možností žáků a jsou určena všem žákům, kteří by měli pravděpodobně obtíže ve vzdělávání.

Popis ekonomických podmínek

Úplata za ŠD je stanovena samostatnou směrnicí, její výše je 40,- Kč.

Popis podmínek bezpečnosti práce

Během celého provozu je zajištěn vhodný stravovací a pitný režim, je zajištěna vhodná struktura a skladba činností, žáci pracují s bezpečnými pomůckami a jsou zajištěny vhodné materiální podmínky.

III. Podmínky přijímání

- ŠD je určena žákům ZŠ Trstěnice
- Ředitel školy rozhoduje o přijetí žáka
- ŠD se naplňuje maximálně do počtu 25 žáků
- Provoz ŠD je v období školního roku

IV. Cíle vzdělávání

Vzdělávací program má dlouhodobý charakter. V rámci programu je tvořen roční plán, který je rozpracován do měsíčních plánů.

Cílem zájmového vzdělávání je naučit žáky aktivně využít svůj volný čas, rozvíjet svůj zájem i talent, získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky, realizovat se v kolektivu ostatních žáků.

Zájmové vzdělávání žáků se realizuje ve všech zájmových oblastech formou pravidelných, příležitostných a průběžných aktivit.

V. Obsah činnosti a časový plán ŠD

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve ŠD probíhají.

Za klíčové jsou považovány:

a) **Kompetence k učení:**

Kompetence k učení: učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

b) **Kompetence k řešení problémů:**

Všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémů nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.

c) **Kompetence komunikativní:**

Ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

d) **Sociální a interpersonální kompetence:**

Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

e) **Činnostní a občanské kompetence:**

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, dohaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).

f) **Kompetence k trávení volného času:**

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

Časový plán ŠD

ZÁŘÍ -	Poučení o bezpečnosti, úrazech a řádu ŠD Vycházky do blízkého okolí školy – orientace Sebepoznávací hry, míčové hry Výzdoba třídy
ŘÍJEN -	Sběr přírodních materiálů Podzimní tvoření – výrobky z přírodního materiálu Drakiáda – pouštíme draky Pobyt v přírodě
LISTOPAD -	Bramboriáda – výrobky z brambor Listí a barvy podzimu Pohybové hry v přírodě Návštěva knihovny – vyhledáváme informace z encyklopedie
PROSINEC -	Mikulášská nadílka Vánoční a předvánoční zvyky, zpěv koled Vyrábíme vánoční motivy
LEDEN-	Hádankové odpoledne Stavby ze sněhu, zimní hry Zhotovení dárků k zápisu dětí do 1. ročníku Zimní sporty
ÚNOR-	Karnevalová maska Turnaj v míčových hrách Dopravní prostředky očima žáků Máme rádi zvířata – výtvarná soutěž
BŘEZEN-	Vítání jara Soutěž ve čtení Velikonoce Velikonoční barevný týden
DUBEN -	Vycházky jarní přírodou Míčové hry Návštěva knihovny Nejošklivější čarodějnice
KVĚTEN -	Den matek – výroba dárků Kresba a malba pohádkových bytostí Kresba křídou na chodníku Poznávání a sběr léčivých bylin
ČERVEN -	Den dětí Vítáme tě léto Loučení se školou

VI. Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času, vybrat si zájmové činnosti dle svých možností, rozvoj zájmů, odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby
- rozvíjení postřehu pomocí her

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty
- všimnout si dění i problémů a situací, nevyhýbat se řešení problémů
- rozlišit správná a chybná řešení
- dokončovat započatou práci

Odpovědnost za své chování

- dodržovat zásady bezpečného chování, neohrožovat své zdraví ani zdraví jiných
- poznávat bezpečná místa pro hry
- rozhodovat samostatně o svých činnostech, uvědomovat si odpovědnost za své chování
- projevovat citlivost a ohleduplnost
- rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- vnímat nespravedlivost, agresivitu, šikanu, dokázat se bránit
- dokázat se prosadit i podřídit, přijmout kompromis
- respektovat jiné
- tolerantnost k odlišnostem mezi lidmi

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu, posilování tělesné zdatnosti
- výchova k odpovědnosti za své zdraví, vhodné chování, rozpoznat nebezpečí
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, svačina – prostředí a úklid po sobě
- dodržování osobní hygieny, základní hygienické návyky, mytí rukou, používání kapesníků, ubrousků, používání WC
- odpovědnost za úklid svých věcí v šatně, za pořádek a správné uložení věcí

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem, formulovat těžkosti a společně hledat řešení řešení životních situací (nemám kamarády, nemám si s kým hrát, do družstva mě nechtějí)
- vyrovnat se s nedostatky a neúspěchy, hledat způsob nápravy

Sociální rozvoj

- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- naučit se zachovat klid a rozvahu, nezmatkovat

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí (úcta, porozumění, tolerance)
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost formulovat myšlenky, sdělení otázky i odpovědi
- komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Morální rozvoj

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Místo, kde žijeme – vztah ke své škole, městu, státu (vycházky, výlety, poznatky z cest)

Lidé kolem nás – příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi žáky ve škole

- pravidla soužití
- chování lidí – pravidla slušného chování, zdravení
- školní tucet zásad pro dobré občanské soužití

- principy demokracie

Občan, občanská společnost a stát

- základní lidská práva dítěte
- oslovování křestním jménem mezi spolužáky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

- poznávání života dětí v jiných zemích pomocí časopisů, vyprávění, četby
- tradice, zvyky, odlišnost způsobu života
- návštěva kulturních institucí
- orientace v čase

Objevujeme Evropu a svět

- zážitky z cest do zahraničí, vyprávění z dovolené
- seznamovat se s životem a zajímavostmi v jiných zemích

Multikulturní výchova

Lidské vztahy

Etnický původ

Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

Ekosystémy

Využívání prostředí v okolí školy k relaxaci, ke sportování, k hrám
Poznávání přírody a její ochrana

Základní podmínky života

Voda, vzduch – ochrana a co můžeme udělat my

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
Likvidace odpadků – třídění odpadů

Vztah člověka k prostředí

Rozmanitost živé a neživé přírody

Ochrana přírody – praktické poznávání přírody

Proměny přírody, roční období, vycházky do okolí školy, vycházky a pozorování změn na školním pozemku, vyprávění o práci na zahrádkách apod.

Tradiční i netradiční materiály – práce a vyrábění v družince

Mediální výchova

Pěstování kritického přístupu k reklamě, nepodléhat, nevynucovat si výrobky známé z televizních reklam

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv v médiích ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Výchovně vzdělávací program ŠD se zaměřuje na tyto základní oblasti:

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, požární zbrojnice, orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase, kopec, vrchol, úpatí), beseda o naší vesnici-historie.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova (kompetence činnostní a občanské).

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co žáci zhlédli, slyšeli, práce s internetem-vyhledávání informací, kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální.)

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit). (kompetence k trávení volného času).

4. Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocích, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení-JÓGA, dodržování pitného režimu.(kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské).

VII. Hodnocení

Hodnocení žáků se provádí jak v průběhu činností, tak i po dokončení tematického celku. Podle získaných výsledků se mohou dále tematické okruhy upravovat, obměňovat a obohacovat o nové náměty. V družině jsou aplikovány různé formy hodnocení. Všechny realizované činnosti se hodnotí v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu a přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.